

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום חמישי, ה-3 בינואר 2019, בשעה 09:00, במשרדי רשות החדשנות

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
מר רועי פישר, סמנכ"ל משאבי אנוש, משרד הכלכלה והתעשייה
גב' שירה גרינברג, סגנית הממונה על התקציבים, משרד האוצר
מר עדו נורדן, ראש מטה המדען הראשי, משרד הכלכלה והתעשייה (נכח החל בנושא מס' 5)
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר חיים רוסו, נציג ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר אורי גבאי, ראש חטיבת אסטרטגיה וכלכלה, רשות החדשנות
גב' שושי כספי, מנהלת משאבי אנוש, רשות החדשנות (נכחה בנושא מס' 4-1)
מר אבירם ז'ולטי, מנהל חטיבת תפעול ותמיכות, רשות החדשנות (נכח בנושא מס' 5)
מר שלומי נזרי, חטיבת אסטרטגיה וכלכלה, רשות החדשנות (נכח בנושא מס' 6)
מר יאיר צימבליסטה, חטיבת אסטרטגיה וכלכלה, רשות החדשנות (נכח בנושא מס' 6)
גב' נעמי קריגר-כרמי, ראש הזירה החברתית-ציבורית, רשות החדשנות (נכחה בנושא מס' 7)
גב' אניה אלדן, ראש זירת הזנק, רשות החדשנות (נכחה בנושא מס' 7)
גב' אילה מילר, הזירה החברתית-ציבורית, רשות החדשנות (נכחה בנושא מס' 7)

על סדר היום

- (1) נושא שהוטל עליו חיסיון ;
- (2) הקמת ועדה לאישור הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2017 ;
- (3) אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצה קודמת ;
- (4) נושא שהוטל עליו חיסיון ;
- (5) אישור עקרונות תפיסת השירות ברשות החדשנות ;
- (6) סיכום פעילות רשות החדשנות לשנת 2018 ;
- (7) שילוב נשים בתעשיית ההייטק ;
- (8) אישור ציון מועצת הרשות לעמידה ביעדי רשות החדשנות לשנת 2018 ;
- (9) אישור נוהל למימון שותפים ישראלים במסגרת הסכם עם ECSEL-Joint Undertaking על-ידי רשות החדשנות ;
- (10) אישור תכנית העבודה של המבקר הפנימי לשנת 2019.

חלק מחברי מועצת הרשות ביקשו כי ייערך ניסיון לשנות את מועד ישיבות מועצת הרשות מימי חמישי לימי שני, בשל אילוצי לוגיסטיקה.

הוסכם כי ייעשה מאמץ להזזת ישיבות מועצת הרשות בהתאם למבוקש, אך זאת בכפוף לתיאום מול כל חברי מועצת הרשות.

1. על נושא זה הוחלט להטיל חיסיון מכוח סעיף 8ד(ט) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות").

2. הקמת ועדה לאישור הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2017

רקע: סעיף 8א(6) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות") קובע כי בסמכות מועצת הרשות לדון בטיטת הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות ובהערות רואה החשבון המבקר לגביה, ולאחר אישור הדו"חות הכספיים - לדון בכל פרט שלגביו רואה החשבון המבקר הסתייג, העיר הערה או נמנע מלחוות דעתו.

בנוסף, סעיף 15ג לחוק החדשנות עוסק אף הוא בדו"חות הכספיים וקובע כי מועצת הרשות אחראית לעריכת הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות ולאישורם. בנוסף, על הדו"חות הכספיים להיות ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות הממשלתיים העדכניים באותה עת (לפי הנחיית החשב הכללי במשרד האוצר). כמו כן, הדו"חות הכספיים יאושרו בידי מועצת הרשות, ייחתמו בשמה ויוגשו לשר הכלכלה והתעשייה ולשר האוצר לא יאוחר מיום 31 במרס בכל שנה. יצוין כי בהתאם לחוק החדשנות, הדו"חות הכספיים כוללים מאזן, דו"ח רווח והפסד ודו"ח על תזרימי מזומנים, לרבות הביאורים להם.

בשל העובדה כי הדו"חות הכספיים לשנת 2017 הינם הדו"חות הכספיים הראשונים שמגישה רשות החדשנות נדרש היה לבצע היערכות נוספת, ובכלל זה: מינוי רואה חשבון מבקר בהליך מכרזי, טיפול ביתרות פתיחה והחלפת חשב הרשות. לפיכך, חל איחור השנה בהגשת הדו"חות הכספיים לאישור מועצת הרשות.

מוצע כי תוקם ועדת משנה של המועצה לשם דיון בדוחות הכספיים של הרשות לשנת 2017 על מנת להביא את המלצותיה לדיון המועצה הבא (31 בינואר 2017).

דיון: חברי מועצת הרשות סברו כי יש להקים ועדה מבין חברי מועצת אשר תדון בדו"חות הכספיים ותאשרם.

החלטה: למנות את ד"ר עמירם אפלבוים, מר חיים רוסו והמחליף של גבי שירה גרינברג (אשר זוהי הישיבה האחרונה כחברת מועצה בה היא משתתפת) כוועדה אשר תדון ותאשר את הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2017.

3. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצה קודמת

דיון: נתבקש אישור חברי מועצת הרשות לפרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות האחרונה שהתקיימה ביום 6 בדצמבר 2018 וכן הפרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות מיום 8 בנובמבר 2018 (לאחר שנערך בו תיקון לבקשת חברי המועצה).

במהלך הדיון בנושא ציינו חלק מחברי מועצת הרשות כי יש להקצות יותר תקציבים לפעילות של זירת חברות בצמיחה, וכי נדרשת חשיבה כיצד לעשות זאת, לרבות האפשרות של פנייה למשרד האוצר לקבלת תקציב נוסף.

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, הציע כי רשות החדשנות תכין שתי אלטרנטיבות בהתחשב בזה שתקציב רשות החדשנות הינו קבוע ואלטרנטיבה אחת נוספת לתקציב משתנה. עוד ציין כי רשות החדשנות פועלת לנסות ולהגדיל את התקציבים החיצוניים של זירת חברות בצמיחה.

הוצע להקים צוות אשר יכין תכנית פעולה להגדלת תקציבי רשות החדשנות, בדגש על התקציב של זירת חברות בצמיחה, לרבות נקיטה בפעולות להגברת המודעות בנושא.

חברת מועצה ציינה בהקשר זה כי טרם קבלת החלטה בנושא נדרשת עריכת בדיקה של כלל מקורות המימון בשוק, ובכלל זה היכן השוק הפרטי משקיע כספים, דבר אשר יאפשר השקעה יעילה יותר של כספי רשות החדשנות.

החלטה: לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות מיום 6 בדצמבר 2018 ומיום 8 בנובמבר 2018, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון.

בנוסף, יוקם צוות אשר יכלול את ד"ר עמירם אפלבוים, מר ארז צור ומר אהרון אהרון, אשר יכין תכנית פעולה להגדלת תקציבי רשות החדשנות, בדגש על התקציב של זירת חברות בצמיחה, לרבות נקיטה בפעולות להגברת המודעות בנושא.

4. על נושא זה הוחלט להטיל חיסיון מכוח סעיף 8ד(ט) לחוק החדשנות.

5. אישור עקרונות תפיסת השירות ברשות החדשנות

רקע: עם הקמת רשות החדשנות בינואר 2017, בעקבות התיקון לחוק החדשנות, הצטרפו אליה עובדי לשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה ועובדי העמותה הממשלתית מתימו"פ. במקביל, נקלטו ברשות החדשנות עשרות עובדים ומנהלים חדשים. כיום מונה רשות החדשנות כ-140 עובדים בדרגים השונים. רשות החדשנות פעלה להטמעת מבנה ארגוני חדש, מוכוון לקוח, באמצעות זירות פעולה ממוקדות תעשייה וגופי תפעול ומטה תומכים.

רשות החדשנות, כמובילת נושא החדשנות בישראל, רואה בלקוחותיה את הנכס המרכזי בקידום פעילות החדשנות במדינת ישראל ומעוניינת לתמוך בפעילותם באמצעות מיקוד עשייתה, מתן מענה הולם לצרכי

הלקוחות בסיגמנטים שונים, הגדרת תכניות ומסלולים מותאמים, הדרכה ותמיכה בלקוחות ומדיניות שירות לקוחות מתקדמת לעידוד החדשנות.

כחלק ממתן דגש לשירות ללקוחות ומתן מענה הולם לצרכיהם, מבקשת רשות החדשנות לבנות וליישם תפיסת שירות וחוייית לקוח אשר עקרוניתה יתבססו על מיפוי ואיתור הצרכים של לקוחות הרשות תוך התייחסות ליכולות הקיימות כיום ברשות, לצרכי בעלי העניין באקוסיסטם של הרשות (ממשלה, תעשייה, אקדמיה, יזמים, משקיעים) ולצרכים של בעלי העניין הפנימיים.

דיון: מר אבירם זיולטי, מנהל חטיבת תפעול ותמיכות, הציג את תפיסת השירות של רשות החדשנות, אותה הכינו במהלך שנת 2018. הוסבר כי אחד הדברים החשובים הינו ניהול חוייית הלקוח. הוצגו הלקוחות השונים של רשות החדשנות ובכלל זה יזמים, אקדמיה, חברות בצמיחה, חברות בינלאומיות וחברות תעשייה. עוד הוצגו לקוחות נוספים שהינם משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, חממות טכנולוגיות, מכוני מחקר, שותפים בינלאומיים וכו'.

הוצגה תפיסת ההפעלה הקיימת של רשות החדשנות, ולפיה זירות החדשנות בודקות מה הלקוחות צריכים ומה המשק צריך, ובהתאם לכך נגזרים היעדים של הזירה, מותאמים מסלולי הטבות ומוקצה תקציב לפעילות. לאחר מכן הוצגו היקפי הפעילות התפעוליים, ובכלל זה הגידול במספק הבקשות המוגשות, לרבות בקשות לדיון חוזר. מאחר וישנו גידול במספרי מסלולי הטבות של רשות החדשנות, המורכבות התפעולית גדלה גם היא.

עוד ציין כי תפיסת השירות הינה שרשות החדשנות תפעל לקדם ולבסס גישה ניהולית מערכתית הממוקדת בצורכי הלקוחות ובחוייית השרות שהיא מעניקה להם, תוך למידה מתמדת וביצוע שיפורים בהתאמה. לכן, יש לעבור מנקודת מבט "זירתית" לנקודת מבט של "רשות החדשנות" כולה. כלומר, לעבור ממיקוד במסלולים ותכניות למיקוד בצרכיו של הלקוח. בנוסף, לעבור מגישה המתמקדת ב-SLA לגישה מערכתית המתמקדת בחוייית הלקוח. לשאלת חברי מועצת הרשות, הוסבר כי אין כוונה לשנות את ה-SLA הקבוע כיום.

בנוסף, הסביר כי הוגדרו שלושה ערכים מובילים: מקצועיות, זמינות ופשטות, תוך פירוט עקרונות הפעולה ביחס לכל אחד מהם. עוד ציין כי הוגדרו גם שלושה ערכים משניים: הגינות, יעילות וגמישות. לאחר מכן הציג מר זיולטי את ריכוז הפעילות הקיימת ברשות החדשנות הקשורה לתפיסת השירות (לרבות לוי"ז צפוי), ובכלל זה ציין את הסוגיות כדלקמן:

- (1) מענה טלפוני - שיפור המענה הטלפוני באופן מיידי. הקמת פיילוט של מוקד מבוזר לצורך בחינת העומסים.
- (2) צמצום ואיחוד מסלולי הטבות - בניית מדיניות חוצת רשות, בגיבוש כלים הנותנים מענה לצרכי הלקוח.
- (3) טפסים, נהלים והנחיות - בשלב הראשון פישוט הטפסים הקיימים, למעט טפסי הבקשה.
- (4) שקיפות מידע - מערכת החברות עלתה עם גרסה המאפשרת לשקף סטטוס ללקוח. אתר רשות החדשנות יעודכן במקביל.

עוד הסביר כי יישום תפיסת השירות ייעשה באמצעות ארבעה שלבים :

- (1) שלבים מקדימים - מימוש החלטות בנוגע למחלקת שירות והמוקד וכן סיום בניית מדיניות בנושא צמצום ואיחוד מסלולי הטבות ;
- (2) מסעות לקוח - ביצוע מסעות לקוח לסגמנטים המרכזיים שהוגדרו ;
- (3) מפת דרכים להתערבות - קביעת סדרי עדיפויות ותכנית עבודה ליישום ;
- (4) יישום - ביצוע התאמות נדרשות, ובכלל זה הכשרה והדרכה וממשקים.

חברי מועצת הרשות ציינו כי יש להוסיף לכך פנייה יזומה של רשות החדשנות לחברות שקיבלו שירות מרשות החדשנות, על מנת לברר עמן את שביעות רצונן. כלומר, קבלת פידבקים ומשובים. בנוסף, נערך דיון בשאלה מיהו "הלקוח" של רשות החדשנות- האם מדובר במקבלי המענקים או שמא מדובר מדינת ישראל. כמו כן, נערך דיון בדבר ההיעזרות של חברות ביועצים חיצוניים לצורך הגשת בקשות לרשות החדשנות ומידת הנחיצות שלהם. לבסוף, צוין כי שיפור השירות שיינתן על-ידי רשות החדשנות יכול לאפשר ולסייע בהגדלת התקציב שלה. יהיה רצון להגדיל את תקציב רשות החדשנות אם הגישה לגביה בשוק תהא חיובית.

החלטה : לאשר את עקרונות תפיסת השירות ברשות החדשנות, כפי שהוצגו במהלך הדיון. בנוסף, ייערך תהליך סדור של קבלת משובים מחברות שקיבלו שירות מרשות החדשנות, לצורך בירור שביעות רצונן.

6. סיכום פעילות רשות החדשנות לשנת 2018

דיון : מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את סיכום הפעילות של שנת 2018 ברשות החדשנות, בדגש על עיקר הפעילויות כדלקמן. שת"פ עם משרדי ממשלה ליצירת חברות שלמות – מועצת הרשות אישרה 9 מסלולי משנה במסגרת מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל. 6 מתוך מסלולי המשנה כבר הופעלו בשנת 2018.

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, ציין כי יש אימפקט חיובי משמעותי אל מול משרדי הממשלה שעובדים איתם, כאשר יש שביעות רצון מצידם ביחס לעבודה המשותפת עם רשות החדשנות. לכן, חשוב לשמר זאת. עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי החלטת מועצת הרשות מיום 9 ביולי 2017 למעשה קוימה, שכן שיתופי הפעולה עם משרדי הממשלה למעשה מהווים הכרה בסמכויות ובאחריות שהוקנתה לרשות החדשנות מכוח חוק החדשנות.

עוד ציין מר אהרון, בהקשר של השת"פ עם משרדי הממשלה, את "המסלול הירוק" ממו"פ לייצור שמתקיים עם הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה במשרד הכלכלה והתעשייה. עוד הציג את מגוון הפתרונות הממוקדים למשבר כ"א בתעשיית ההייטק ובכלל זה: תכנית לעידוד הקמת שלוחות בפריפריה, חממות יזמות בפריפריה, ביצוע התאמות במסלול הטבה מס' 23 - חברות מתחילות בכל הנוגע לחרדים ובני מיעוטים, הפעילות של סירות התכנות, תכנית חוזרים להייטק לשילוב ישראלים חוזרים והמנגנון המהיר למתן אשרות למומחים זרים במקצועות ההייטק.

לאחר מכן הציג את הפעילות בזירת ייצור מתקדם וציין, בין היתר, כי במסלול המשנה של מופ"ת והמכנה למו"פ הוגשו השנה מספר שיא של בקשות וכי נערכת פעילות של חיבור לתעשייה, לרבות באמצעות אירועי ספדייטינג. שנת 2018 הייתה גם שנת שיא בחשיפה תקשורתית של רשות החדשנות לצורך מיצובה. הייתה עלייה שח 46% בהיקפי החשיפה בכלל המדינות. כמו כן, בשנת 2018 החל שיפור בחוויית הלקוח (לרבות שיפור ב-SLA), אך עדיין יש רבות מה לעשות, שכן נדרש שיפור במענה לפניות של הלקוחות ואתר רשות החדשנות אינו בנוי כיום לפי צרכי הלקוחות. בכל הנוגע לשינוי במצבת כוח האדם ברשות החדשנות, בשנת 2018 עזבו 30 עובדים, מרביתם בשל המעבר הצפוי לירושלים. לשאלת חברי מועצת הרשות השיב כי שוקלים את האפשרות לעצור את המכרז לאיוש מנהל החטיבה הבינלאומית ולחדש אותו לאחר המעבר לירושלים.

חבר מועצת הרשות ציין כי נדרשת חשיבה בדבר האופן שבו בוחנים את הצלחת הפעילויות שרשות החדשנות מעודדת. לדוגמא, לבחון האם רשות החדשנות הצליחה להגדיל את מספר העובדים בתעשיית ההייטק. חברת מועצת הרשות ציינה נדרשת תכנית פעולה רב-שנתית, שכן יש היבטים שלא ניתן למדוד אותם לאחר שנה, כדוגמת התרומה לפיריון במשק. כלומר, נדרשים פרמטרים כלכליים הניתנים לבדיקה. חבר מועצת רשות ציין בהקשר זה כי לדעתו נכון היה להציג את דו"ח החדשנות למועצת הרשות לפני שמפרסמים אותו לציבור.

לאחר מכן הציג מר אורי גבאי, סמנכ"ל אסטרטגיה וכלכלה, את סיכום תקציב המענקים של רשות החדשנות לשנת 2018 וציין, בין היתר, כי זו הייתה שנה של התייצבות בפרמטרים התקציביים המרכזיים (שיעור אישור בקשות, מענק ממוצע וכו'). לאור הלחץ התקציבי נעשו פעולות לאיגום תקציבים ממשרדי ממשלה אחרים וכך למעשה הצליחה רשות החדשנות להגיע להקצאת מענקים גבוהה משנים קודמות (1.72 מיליארד ש"ח). כמו כן, אימוץ המשימות החדשנות של רשות החדשנות (בעיקר הון אנושי, פיילוטס וייצור מתקדם) הביא לביקוש "חדש" של חברות שלא פנו בעבר.

עוד ציין מר גבאי כי בשנת 2018 הגידול בבקשות שהוגשו לרשות החדשנות אל מול שנת 2017 היה בשיעור של 6%, כאשר בשנת 2017 הגידול בבקשות אל מול שנת 2016 היה בשיעור של 19%. עיקר העלייה בביקוש נובעת מהפעילות בזירת תשתיות טכנולוגיות, זירת הזנק והזירה החברתית-ציבורית. לאחר מכן הציג סך התקציב המבוקש במיליארדי ש"ח ביחס לשנים 2015-2018. הנתונים שהוצגו משקיפים שינוי תמהיל לטובת בקשות עם תקציב נמוך יותר (הזירה החברתית-ציבורית, זירת ייצור מתקדם ותכנית הפיילוטס בזירת חברות בצמיחה) בשילוב עם התיקון שנערך במסלול הטבה מס' 15 - הוראות להסדרת סיוע למרכזי מחקר ופיתוח של חברות גדולות בפריפריה.

לאור הנתונים שהוצגו ציינו מספר חברי מועצת הרשות כי הירידה בתקציב של מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ, מדאיגה, שכן ההשפעה על המשק והאימפקט הכלכלי מגיעים בעיקר ממסלול הטבה זה. לכן, נדרש גם להבין את הסיבה לירידה בהגשת בקשות למסלול הטבה זה. עוד ציינו כי ככל שהחברות מצאו מקורות אחרים למימון הפעילות, הרי שאין סיבה לדאגה. עם זאת, אם החברות החליטו לבצע את הפעילות בחו"ל או ויתרו על עצם ביצוע המו"פ, הרי שזוהי תוצאה שאינה רצויה ברמת המשק. כמו כן,

צוין כי המכפיל הגדול ביותר על המועסקים בתעשיית ההייטק הינו של חברות בשלב הצמיחה. לכן, הירידה בתקציב המוקצה למסלול ההטבה עלולה להוביל להשלכות בעוד מספר שנים.

מר גבאי ציין בהקשר זה כי שיעור האישורים ירד וכי נראה שהחברות מפנימות זאת. מר אהרון ציין כי נערכת בדיקה ביחס לעשר החברות הגדולות כיצד התפתח אצלן המו"פ אל מול המענקים שניתנו להן מרשות החדשנות.

מנגד, חברת מועצת הרשות ציינה כי חשוב להבין את הקשר הסיבתי של הדברים ולנתח את הנסיבות שהובילו לכך. האינטרס לתקציב גדול יותר הוא של כולם ומנסים לקדם זאת, אך למעשה הוא לא תלוי ברשות החדשנות כגוף ביצוע. האחריות הינה של מועצת הרשות, אשר נדרשת לקבל את ההחלטה מהי הדרך הנכונה לחלוקת התקציב בין הזירות והפעילויות השונות. עוד ציינה כי לא ניתן לומר בוודאות כי התשואה למשק תהיה יותר נמוכה בעקבות עריכת השינוי בהקצאת התקציב של רשות החדשנות.

מר אהרון ציין כי עצם הקמתה של רשות החדשנות מהווה למעשה שינוי בסטטוס קוו שהיה קיים במשך שנים רבות, מאחר ורשות החדשנות אמונה כיום על פעילויות נוספות מאלו שהיו בעבר. עוד ציין כי מועצת הרשות מאשרת את התקציבים של הזירות מידי שנה מאז הקמתה של רשות החדשנות.

לאחר מכן מר גבאי הציג תקציב ביצוע המענקים של רשות החדשנות לשנת 2018 הן בחלוקה לפי זירות החדשנות והן בהשוואה אל מול שנים קודמות (לרבות התייחסות למקורות תקציב חיצוניים). עוד הוצג הרכב התקציב בחלוקה לפי הזירות, כאשר נראית יציבות יחסית לשנה שעברה, עם עלייה בחטיבה הבינלאומית. בנוסף, הוצגו שיעורי אישור הבקשות בחלוקה לפי הזירות וכן ביחס לכל זירה ניתוח אל מול שנים קודמות. ניתוח דומה הוצג ביחס למענק הממוצע בכל אחת מהזירות.

עוד הציג מר גבאי את ההתפלגות הסקטוריאלית של אישורים ומענקים שניתנו לפי התפלגות טכנולוגית וניתוח דומה ביחס לכל זירת חדשנות בנפרד. לבסוף, הוצג ניתוח של חברות שפנו לראשונה לרשות החדשנות בשנת 2018 - מדובר ב-727 חברות שמהוות 46% מסך החברות שהגישו בקשות לרשות החדשנות. ביחס לחברות אלו הוצג פירוט של מסלולי ההטבה השונים בהם הן הגישו בקשות. הוצג כי חלק ממסלולי ההטבות החדשים שנפתחו או שונו בשנת 2018 (בעיקר מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל ומסלול הטבה מס' 30 - מסלול לעידוד חדשנות טכנולוגית בתעשייה המוכוונת לאתגרי המגזר הציבורי) הובילו לכך שהביקוש מצד חברות שהגישו בקשות בפעם הראשונה לרשות החדשנות גדל. בהתאם לנתונים שנאספו, אותן חברות "חדשות" זוכות לשיעור אישור (הן ברמת הבקשה והן ברמת החברה) נמוך יותר לעומת החברות ה"וותיקות".

החלטה: רשות החדשנות תגדיר פרמטרים כלכליים הניתנים לבדיקה ולמדידה לטווח ארוך של הצלחת הפעילויות אותן היא מעודדת.

בנוסף, לשיבת מועצת הרשות הקבועה לחודש אפריל יובא ניתוח של תקציב זירת חברות בצמיחה, מה הפעילות שהחברות אשר מקבלות מימון במסגרתן מייצרות ומתן האלטרנטיבות המימוניות בהנחה כי תקציב הרשות קבוע. הבחינה תביא בחשבון גם סוגי החברות השונות שמגישות בקשות לזירה (חברות

בצמיחה ראשונית, חברות בינוניות, חברות גדולות ועוד) ואת הסיבה לירידה בהיקף הבקשות אשר הוגשו לזירה (גם לאחר קבלת מידע מהחברות ביחס לכך) וסוג הבקשות שירדו.

7. שילוב נשים בתעשיית ההייטק

רקע: בישיבת מועצת הרשות מיום 6 בדצמבר 2018 נקבע כי הנושא של עידוד יזמות נשים יובא לדיון בישיבת מועצת הרשות שתתקיים ביום 3 בינואר 2019 (ככל שיתאפשר הקדמת מועד ישיבת המועצה).

דיון: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, ציין כי מדובר בנושא שעלה לדיון בישיבת מועצת הרשות מיום 6 בדצמבר 2018, אשר מובא להצגה בפני חברי מועצת הרשות לאור תהליך העבודה שנעשה בעניין קידום נשים בתעשייה ובעסקים. עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי כל מסלול הטבה שיובא בפני מועצת הרשות במהלך תקופת הבחירות יבחן בהתאם להנחיות הרלוונטיות לתקופה זו, על מנת לוודא שאין מניעה לאשרו. הובהר כי הנושא של קידום יזמות נשים מובא להצגה בלבד, מאחר ואין מניין חוקי לאשרו.

גב' נעמי קריגר-כרמי, ראש הזירה החברתית-ציבורית, הציגה את תמונת המצב של אוכלוסיית הנשים ביזמות ובתעשיית הייטק כדלקמן: נשים מהוות כשליש מכלל היזמים ברחבי העולם; רק 14% מהעסקים בארץ בבעלות נשים ורק 4% מהם מעסיקים עובדים; לפי נתוני IVC ב-17 השנים האחרונות רק 7% ממקימי הסטארט-אפים הטכנולוגיים בישראל היו נשים 6% מכלל סבבי הגיוס גויסו על ידי נשים (רוב סבבי הגיוס האלו היו מוקדמים); גודל הגיוס החציוני ע"י נשים כמחצית מגודל הגיוס החציוני ע"י גברים בתקופה זו: 1 מיליון לעומת 2 מיליון; על-פי ה-OECD, סטארטאפים שמובילות נשים מקבלים 23% פחות כסף מחברות שמנוהלות על ידי גברים ויש להן 30% פחות סיכוי לבצע אקזיט; יותר ממחצית היזמיות בתחום הטכנולוגיה בוחרות להשפיע ולקדם מיזמים בתחומים: מנהל ציבורי, בריאות, חינוך ושירותים חברתיים – תחומים קשים למימון. בפרט, מיזמים העונים לצרכים של נשים וקהילה מתקשים לקבל מימון, בין היתר מחוסר היכרות או הבנה של הפוטנציאל.

עוד הציגה גב' קריגר-כרמי את שיעור הנשים שקיבלו מענקים מרשות החדשנות בשנים 2017-2018 במסגרת מסלול הטבה מס' 9 - תנופה - סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים ובמסגרת מסלול הטבה מס' 23 - חברות מתחילות (על בסיס ניתוח ידני על-פי שמות). בנוסף, הוצגו האתגרים המרכזיים העומדים בפני נשים יזמיות, כפי שעולים במחקרים ובקבוצות מיקוד שקיימה הזירה החברתית-ציבורית, שנחלקים לשתי קבוצות - אתגרי רישות (network) ואתגרי מימון. לשאלת חברת מועצת הרשות השיבה גב' אנה אלדן, ראש זירת הזנק, כי במסלול 3 - חממות טכנולוגיות, חברות של נשים שמובאות לאישור הינן בשיעור של כ-9% בלבד.

בהמשך ציינה גב' קריגר-כרמי כי המטרה של התיקון הנוכחי המוצג במסלול הטבה מס' 23 - חברות מתחילות אינו נותן מענה לכל סוגיית הנשים בתעשיית ההייטק, שהיא סוגיה רחבה שעוסקים בה כיום במגוון ערוצים ממשלתיים (ובכלל זה משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, משרד המדע

והטכנולוגיה, משרד החינוך). בנוסף, יש לכך ביטוי גם במסלולי הטבות אחרים של רשות החדשנות, כדוגמת מסלול הטבה מס' 34 - תכנית לעידוד סיירות תכנות (פיילוט). החזון הוא קידום נשים כמטרה אסטרטגית של רשות החדשנות, באמצעות יצירת מודעות לנושא בתעשייה, הפעלת כלים ייעודיים והנגשת כלל הכלים לנשים.

לאחר מכן הציגה את עקרונות התכנית כדלקמן:

(1) מימון מוגדל למיזמים בהובלת ובבעלות של נשים במסגרת תיקון מסלול הטבה מס' 23 - חברות מתחילות.

(2) חשיפה והנגשה ייעודית ליזמיות: תכנית לחשיפה והגדלת מודעות אצל קהלי היעד של כל כלי הרשות, הכוללת מפגשים ברחבי הארץ, חומרים דיגיטליים, הכוון אישי כולל הפניה לשירותי הכנה, הדרכה ולייווי.

(3) שיפור המודעות ותהליכי העבודה: תיקון טפסי ההגשה למענקים כך שיוכלו לשקף את המגדר של המגיש לטובת בדיקת אפקטיביות המסלול ואיסוף נתונים בכלל מסלולי הרשות. במידת הצורך - הכשרה פנימית.

היעד שהוצע הינו הגדלת מספר המיזמים של נשים במסלול חברות מתחילות ב-50% תוך שנתיים.

חברי מועצת הרשות ציינו כי הדיון צריך להיות רחב יותר ולנתח את כל שרשרת תעשיית ההייטק (לרבות חברות בצמיחה) והבעיות הקיימות ביחס לנשים בכל שלב וכמובן להציע פתרונות בהתאם. עוד ציינו כי התיקון ביחס לנשים במסגרת מסלול הטבה מס' 23 - חברות מתחילות צריך לכלול השוואת תנאי שיעור המענק לאלו של חרדים/ות ובני/ות מיעוטים, כפי שקיים כיום במסגרת מסלול הטבה.

גב' קריגר-כרמי וגב' אלדן ציינו בפני חברי מועצת הרשות כי ככל שיוחלט על תיקון מסלול הטבה, הרי שהדבר יעשה ללא תוספת תקציבית. המשמעות הינה שבהנחה ויהיה גידול במספר ההגשות כתוצאה מתיקון מסלול הטבה, ולאור מגבלת התקציב הכללית הצפויה במסלול הטבה בשנת 2019, שיעור האישור הכללי של בקשות שתוגשנה במסלול הטבה יהיה נמוך יחסית, זאת מאחר ואין "שריון" תקציבי לסוג מסוים של אוכלוסייה, לרבות נשים.

החלטה: מסלול הטבה מס' 23 - חברות מתחילות יובא לאישור מועצת הרשות בהתאם לנוהל עבודת מועצת רשות החדשנות, ובכפוף לעריכת התיקון לעניין השוואת תנאי שיעור המענק לאלו של חרדים/ות ובני/ות מיעוטים, כפי שקיים כיום במסגרת מסלול הטבה. בנוסף, בסוף שנת 2019 יוצג ניתוח של הנתונים של הבקשות שהוגשו בשנה זו במסגרת מסלול הטבה.

כמו כן, רשות החדשנות תציג בפני מועצת הרשות ניתוח מלא ורחב של סוגיית השתתפות נשים בתעשיית הייטק, כאשר מתוך ניתוח זה יוצגו הצעות לגבי תכניות עתידיות ברשות החדשנות לעידוד ולקידום נשים בתעשיית ההייטק בכללותה.

8. אישור ציון מועצת הרשות לעמידה ביעדי רשות החדשנות לשנת 2018

רקע: באוקטובר 2016 אישרה מועצת הרשות את מודל השכר של עובדי רשות החדשנות ובכללו מתן מענקים לעובדים. במודל התגמול, אשר אושר באפריל 2017 על-ידי הממונה על השכר במשרד האוצר, נקבע מנגנון אשר קובע את אופן חישוב התקציב למענק עבור העובדים כדלקמן:

- (1) בתחילת כל שנה קלנדרית תאשר מועצת הרשות יעדים לרשות החדשנות.
- (2) מועצת הרשות תאשר את עמידתה של רשות החדשנות ביעדים שנקבעו.
- (3) אופן עמידת רשות החדשנות ביעדים תדווח לממונה על השכר במשרד האוצר על-ידי מועצת הרשות.
- (4) אחוז העמידה המשוקלל ביעדי רשות החדשנות יקבע את אחוז מסגרת העלות.
- (5) עבור ציון עמידה ביעדים שבין 80 ל-100 נקודות תקבל רשות החדשנות את מלוא התקציב המענקים; ציון שמתחת ל-80 נקודות מפחית את תקציב המענקים באופן יחסי עפ"י נוסחה שנקבעה על-ידי הממונה על השכר.

דיון: מר אורי גבאי, סמנכ"ל אסטרטגיה וכלכלה, הציג את היעדים של רשות החדשנות לשנת 2018, כפי שאושרו על-ידי מועצת הרשות, וכן את הציון המוצע ביחס לכל אחד מהיעדים הללו כדלקמן:

- (1) הגדלת מרחב ההשפעה של עבודת הרשות באמצעות חיבור של יעדי הזירות לאסטרטגיה ולדגשי השר (60%) - 57.6%.
- (2) הבנת צרכי התעשייה (20%) - 18%.
- (3) שיפור השירות ומתן מענה לחברות (20%) - 17%.

לפיכך, הוצע לאשר כי העמידה הכוללת ביעדים לשנת 2018 הינה בשיעור של 92.6%.

לשאלת חברי מועצת הרשות ניתן מענה כי אין ציון גבוה יותר אם עומדים ביעד מסוים מעל ומעבר. בנוסף, חברי מועצת הרשות ציינו כי הם מעוניינים שבשנה הבאה 10% מהציון הכולל יינתן על-ידם בהתאם ליעדי העל של פעילות רשות החדשנות.

החלטה: לאשר כי ציון העמידה של רשות החדשנות ביעדים שנקבעו לשנת 2018 הינו בשיעור של 92.6%, בהתאם לפירוט שהוצג בדיון.

בנוסף, בשנה הבאה 10% מהציון הכולל בגין העמידה ביעדים ייוחד על-ידי מועצת הרשות בהתאם ליעדי העל של פעילות רשות החדשנות ובהתאם לקריטריון שייקבע על-ידה.

9. אישור נוהל למימון שותפים ישראלים במסגרת הסכם עם ECSEL-Joint Undertaking על-ידי רשות החדשנות

רקע: בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 12 ביולי 2018 אושר מתווה לפתרון סוגיית התשלום של רשות החדשנות לחברות ישראליות בתכנית אקסל. תכנית אקסל הינה תכנית המאגדת מימון משותף מהתעשייה (בעזרת שלושה ארגוני תעשייה), האיחוד האירופי (באמצעות תכנית הורייזן 2020) וקרנות/תכניות לאומיות ממדינות החברות/שותפות בתכנית הורייזן 2020.

דיון: הוסבר כי התקציב של תכנית אקסל הינו כ-4.8 מיליארד אירו לשבע שנים. המימון ניתן לפרויקטים שהגישו הצעה למחקר כקונסורציום (משלוש מדינות לפחות) לקול קורא שיפורסם מדי שנה באירופה. המימון שיועבר לשותפים מאותה מדינה יכלול תקציב שיועבר ישירות לשותפים מתכנית תכנית (מתוך כספי תכנית הורייזן 2020) וכספי קרנות/תכניות לאומיות באחוזי מימון דומים לאלו של תכנית אקסל.

בשל בעיות בסנכרון בין מערכי הבדיקה בארץ ובאירופה, נוצר מצב בו מתחילת התכנית ישראל לא העבירה תשלום לחברות ולא עמדה בהתחייבותה לחברות ולמנהלת אקסל.

לכן, בישיבת מועצת הרשות הני"ל אומץ מתווה הפתרון כדלקמן, אשר הנוהל שהופץ טרם הדיון מפרט ומסדיר אותו:

(1) רשות החדשנות תבצע בדיקת זכאות למימון לפי תנאי הסף של מסלול הטבה מספר 1 - קרן המו"פ;

(2) רשות החדשנות תעביר תשלום לחברות הישראליות הזוכות על בסיס הבדיקה וההחלטה המתקבלת באירופה ועל-פי כללי התקצוב האירופים, זאת לאחר קבלת הודעת תשלום באירופה;

(3) ההחלטה תחול רטרואקטיבית גם לגבי חובות העבר של התכנית.

החלטה: בהתאם להוראות סעיף 42(ב) לחוק החדשנות, לאשר את נוהל למימון שותפים ישראלים במסגרת הסכם עם ECSEL-Joint Undertaking על-ידי רשות החדשנות, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

10. אישור תכנית העבודה של המבקר הפנימי לשנת 2019

רקע: בהתאם לסעיף 42(ב) לחוק החדשנות, על מועצת הרשות לאשר את תכנית העבודה של המבקר הפנימי של רשות החדשנות, זאת לאחר שוועדת הביקורת בחנה את תכנית העבודה ומסרה את הערותיה והמלצותיה. ועדת הביקורת, הכוללת את מר חיים רוסו (יו"ר הוועדה), גב' חגית שני ומר ארז צור, התכנסה ביום 30 בדצמבר 2018 לצורך אישור תכנית העבודה של המבקר הפנימי.

דיון: מר חיים רוסו, נציג ציבור ויו"ר ועדת הביקורת, ציין כי התקיים דיון מפורט בעניין תכנית הביקורת שהוצעה על-ידי המבקר הפנימי. עוד ציין כי חלק מהנושאים שוועדת הביקורת אישרה עוסקים בפעילויות של זירות החדשנות וחלקם האחר עוסק בהיבטים מערכתיים/אדמיניסטרטיביים של יחידות המטה

ברשות החדשנות. ועדת הביקורת ביקשה כי יופחתו 2 נושאים מתכנית העבודה שהוצעה, על מנת שניתן יהיה להתמקד ולהעמיק יותר בנושאים שאושרו על-ידה.

החלטה: לאשר את תכנית העבודה של המבקר הפנימי לשנת 2019, בהתאם לפירוט שהוצג טרם הדיון. בנוסף, תכנית העבודה של שנת 2019 תוצג בהרחבה בעת הצגת הדיווח למועצת הרשות אודות תוצאות הביקורת הפנימית של שנת 2018.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

